

Hogy meggőződjön
ujjonnan bevezetett
ingszabásunk jósa-
gáról, megvarrunk

2 pengőért legjobb
kivitelben 1 drb
külföldi szabász

FÉRFI INGET

próbául (hozott anyagból is)
jelenleg nálunk tartózkodó
által elkészítve. Mértékvetel és rendelésvétel 1928. no-
vember 18-tól 24-ig d. u. 4-től 6-ig. **Wagner F. A. és Fia**

853

A Munkásbiztosító Pénztár autonómiájának helyreállítása

**A népjóléti minisztérium elkészítette a választási rendeletet
A szegedi pénztár választmányára tízenöt munkaadó és tízenöt
munkavállaló tagból fog megalakulni**

(A Délmagyarország munkatársától.) A mult esztendő legvégén lépett életbe a munkásbiztosítás átszervezéséről intézkedő 1927. évi XXI. t. c. Ez a törvény elvileg intézkedik az Országos Munkásbiztosító Intézet autonómiájának helyreállításáról, de kimondja egyúttal, hogy a népjóléti és munkaügyi minisztérium illeti meg az a jog, hogy rendeletileg szabályozza az autonómiát képviselő közgyűlés és kerületi választmányok választásának módját és az egyes érdekcsoportokat képviselő tagoknak a számát. Hasonlóan ő állapítja meg azt is, hogy a választások mikor tartassanak meg.

A törvény megjelenése óta annyi változás történt az Országos Munkásbiztosító Intézet szervezetében, hogy Országos Társadalombiztosító Intézetre keresztelték át. Ennek magyarázata az, hogy az intézmény hatásköre az agykori és rokkantsági biztosításról szóló törvény életbeléptetése alkalmával jelentősen ki fog terjedni és a munkásbiztosításon kívül egyéb feladatokat is el fog látni.

Értesülésünk szerint

a népjóléti minisztérium a választásokat a jövő év elején el akarja rendelni.

Erre látszik utalni az a körülmény is, hogy a minisztérium egy terjedelmes rendelettervezetet készített az Országos Társadalombiztosító Intézet önkormányzati szerveinek választásáról. Ezt a tervezetet a miniszter tegnap adta ki véleményezésre az érdekképviselőknek és ezek válaszában beérkezése után fog a hivatalos lapban megjelenni.

A nagyon széles rétegeket érdeklő tervezetnek legfontosabb alapvető intézkedése az, hogy a választás úgy a közgyűlésnél, mint a kerületi választmányoknál a munkaadók és munkavállalók körében egyaránt kategóriák szerint történik. Ebből a szempontból az ipari munkaadók három választói csoportra oszlanak és

pedig a gyáripari, kézműipari és bányaiipari csoportra. Bányaiipari csoport azonban természetesen a kerületekben, ahol bányavállalatok nincsenek, nem alakítandó meg. A gyáripar és kézművesipar elhatárolása az 1922. évi XII. t. c. ismeretes 4. §-a alapján történik. A gyáriparon belül két külön alcsoport van és pedig nagyipari és középipari vállalatok; az elsőbe azok tartoznak, amelyek ötvennél több, az utóbbiba pedig azok, amelyek ötvennél kevesebb munkást foglalkoztatnak.

A kereskedelmi munkaadók választói csoportja három alcsoportra oszlik és pedig a nagykereskedőkére, akik husznál több alkalmazottal, a kiskereskedőkére, akik husznál kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak, továbbá a szabadfoglalkozásúak alcsoportjára, amelybe besoroztatnak az ügyvédek, orvosok és minden egyéb foglalkozásúak. Külön csoportot alkotnak még a háztartási alkalmazottak munkaadói.

A munkavállalók mindenütt három csoportba oszlanak és pedig a munkások, a tisztviselők és a háztartási alkalmazottak választói csoportjába. Ugy a munkaadóknál, mint a munkavállalóknál azt, hogy az egyes csoport a közgyűlésbe és a kerületi választmányba hány tagot választanak, az illető csoportnak az Országos Társadalombiztosító Intézettel szemben teljesített hozzájárulásának mértéke szabja meg.

A rendelet szerint az Országos Társadalombiztosító Intézet közgyűlése, amely az autonómiának legfőbb szerve, 180 munkaadó és ugyanannyi munkavállaló tagból áll.

Ezek mellé azonban még ugyanannyi póttag választandó. Van azonkívül még 8 különálló biztosító intézet is (posta, államvasut, magánvasutak, postatakarékpénztár, dohányjövődék, bánya, társapénztárak, hajózás, budapesti ke-

reskedelmi betegségi biztosító intézet), amelyek a társadalombiztosító intézet közgyűlésébe annyi munkaadó és munkavállaló rendes tagot küldenek ki, ahányszor 5000 biztosításra kötelezett van tagjaik sorában.

Az említett kereteken belül az intézet közgyűlésébe választanak a nagyiparosok 70 tagot, a középiparosok 28 tagot, a bányaiiparosok 1 tagot, a kézműiparosok 31 tagot, a nagykereskedők 6 tagot, a kiskereskedők 12 tagot a szabadfoglalkozásúak 11 tagot és a háztartási munkaadók 21 tagot. A biztosításra kötelezettek sorából választanak a munkások 143 tagot, a bányaiipari munkások 1 tagot, a tisztviselők 15 tagot és a háztartási alkalmazottak 21 tagot.

A vidék szempontjából a közgyűlésnél fontosabbak a kerületi pénztárak mellett szervezendő választmányok.

Ezek is paritásosak, de a 23 kerületi pénztár közül a budapestinek 60, a debreceninek, győrinek, miskolcainak és szegedinek 30, a többieknek pedig csupán 20 tagjuk van. Ezeknek fele a munkaadók, fele pedig a munkavállalók közül választandó. A póttagok száma itt is a rendes tagok számával egyenlő.

A szegedi kerületi pénztár mellé alakítandó választmányban a munkaadók képviselői következőképpen oszlanak meg: gyárosok 5, középiparosok 3, kézműiparosok 3, kereskedők 2, szabadfoglalkozásúak 1, háztartási munkaadók 1 tag. A munkavállalók részéről a munkások 12, a tisztviselők 2, a háztartási alkalmazottak pedig 1 tagot választanak.

A szavazás úgy a közgyűlési, mint a kerületi választmányok tagjainak megválasztásánál titkos és minden munkaadónak és biztosításra kötelezettnek egy-egy szavazata van. A választás szavazójegyekkel történik, amelyet az Országos Munkásbiztosító Intézet a munkaadóknak kézbesít ki, akik azt az átvétel elismerése mellett, tartoznak alkalmazottaiknak kiszolgáltatni. A szavazási jog gyakorlásának általános feltételeit a rendelet szintén megállapítja, de kimondja egyúttal azt is, hogy a 20 éven aluliak szavazási jogot nem gyakorolhatnak.

A rendelet tervezetéhez egész sor táblázat van mellékelve, amelyek indokolásul szolgálnak az egyes csoportok aránylagos képviselőinek megállapításához. Helyi szempontból nagyon érdekes a szegedi kerületi pénztárhoz tartozó munkaadók és munkavállalókra vo-

ben a szomorúság megszenteltetett, a vágy megtesztelenedett, aki sohasem érte meg, hogy boldog legyen. Barátai: művészek, polgári intellektuálisok voltak a mecénásai, de a polgári szalonok kis méretű pártfogásán túl alig jutott, viszont éppen ezekkel a barátokkal, a polgárság zenekedvelőivel teremtette meg Schubert a biedermeier polgári széplelkének romantikus, érzelmes, örökemlékü korát és a Schubertiádkban a biedermeier széplelki életének széles mosolyát. Schubert ezekben lett a nép muzsikusa. Hirtelen született valcseréit, dalait innen dudolta ki spicces hajnalokon az utcának, a járőrök elkapták, hiszen oly kedvesek voltak, továbbadták, így jutott a sikátorból a palotába, tovább az örökkévalóságba és népdalok váltak belőlük. Vagy talán nem az ma már az Erlkönig, a Forelle, a Wanderer és még sok más?

Schubert dalai a szerelem szótárai lettek és ahol csak sajgó szívek élnek, fájdalomosságukat rokonnak érzik az övével, amely melódiáiban zenél. A szeplőtelen lélek lemondó gyásza szól belőlük, Schubert boldogtalansága. A kis Therese Grob nem tudta bevárni, míg Schubertből családfejtartó lesz — máshoz ment feleségül. A szépséges Eszterházi Karolin grófkisasszony zelézi birtokán az elefántcsonttorony elérhetetlen magasságából nyújtotta szívét gyámoltalan kis zongoratanárának, aki szomorúan csak annyit tudott mondani tanítványának: »Minek is dedikáljam önnek kompozícióimat, amikor ugyis minden, amit írok, magának szól.« De a távolság Schu magának szól. De a távolság Schuberttől a büszke Eszterháziakig megmérhetetlenül nagy volt. a

többi között azért is, mert Schubert nem volt az arisztokraták költője, mint Beethoven. Így a szerelemből csak csendes könyvek, a magyar földhöz és magyar grófkisasszonyhoz fűződött mély érzéssel osztrák nemzeti kincsek születtek. Később a szerénységében magát tulontul lebecsülő muzsikusként és soha el nem muló fájdalom Karolinnak, aki Schubertet holtáig szerette és csak 38 éves korában határozta el magát a férjhezmenésre. A befejezetlen H-moll szimfonia után így apró gondolatpontok következtek, amelyekre a sors írta egyetlen melódiáját a beteljesületlen élet titkairól.

Százéves álmát alussza a biedermeier legnagyobb zenei lírikusa, kívánsága szerint Beethoven mellett, akivel bár egy városban éltek, minden vágya és próbálkozása ellenére sohasem tudott személyesen megismerkedni. A tulvilág zenéjének isteni hangjai mellett a megközelíthetetlen Beethoven talán bevallja, hogy utolsó óráinak vigasza és legnagyobb gyönyörűsége volt, ha Schubert zongoradarabjait és dalait eljátszották és elénekelte neki és talán a weimari szellemóriás, Goethe is bocsánatot fog kérni, hogy az Erlkönig komponistájában nem ismerte fel a zsenit és szóra se méltatta a félnék, ügyefogyott, nyomorgó muzsikust.

Ha a lelkek tartozásai a tulzó parton kiegyenlítettnek, Schubertnek, a szegénynek, de messze kimagaslónak, sokra, nagyon sokra van igénye. Sokat, nagyon sokat szenvedett, túrt és nélkülözött — ezen a parton.

Lengyel Vilmos

első európai
automobil, melynek ára
csökkent
eddig felülmúlhatatlanul
kiváló tulajdonságai pedig
növekedtek
Modern, tartós,
felszerelése tökéletes.
MERCEDES-BENZ
AUTOMOBIL R.-T.
Budapest, IV., Váci ucca 24. sz.
Telefon: T. 140-70 és T. 229-24